

3. Задорожний З.В., Гугул Г.І. Лещишин Л.Г. Податковий облік Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка. – 2005.

Котлярчик Х.П.

студент;

Пушкар О.І.

*кандидат економічних наук, викладач,
Кременчуцький льотний коледж
Національного авіаційного університету*

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ТА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ АВТОМАТИЗАЦІЇ

В сучасних умовах господарювання для підприємств надзвичайно важливим для удосконалення своєї роботи є використання даних обліку, зазвичай бухгалтерського обліку. Проте для вирішення управлінських задач, бракує аналітичних та оперативних даних обліку, які характеризують реальні фінансові та виробничо-економічні процеси, тому різко зростає роль засобів автоматизації обліку, що дозволяють практично повністю вирішити проблему точності та оперативності інформації. Загальновідомо, що фінансовий та управлінський облік – різні форми однієї і тієї ж системи, але управлінський облік є поняттям більш ємним, ніж фінансовий облік, хоча і базується на обліковій інформації. Тому завданням удосконалення організації обліку в умовах автоматизації можна назвати організацію збирання, реєстрації, трансформації та передачі інформаційних ресурсів для прийняття управлінських рішень.

Використання сучасних інформаційних технологій в управлінні змінило функції облікового апарату у виконанні первинного обліку: при ручному веденні бухгалтерського обліку витрачається до 70% часу облікового персоналу лише на відображення операцій в облікових регістрах; за умов автоматизації обліковому персоналу немає потреби втручатися в інформаційний процес [5].

Найбільш перспективним є автоматизація планово-управлінських функцій на базі персональних електронно-обчислювальних машин, установлених безпосередньо на робочих місцях фахівців (автоматизованих робочих місць), які набули широкого поширення в організації управління підприємством. Це дозволить використовувати систему спеціалістам, які не мають спеціальних знань в області програмування, але приймають управлінські рішення на основі аналізу облікових даних. Автоматизовані робочі місця (АРМ) це комплекс інформаційних ресурсів, програмно-технічних та організаційно-технологічних засобів індивідуального та колективного користування, об'єднаних для виконання певних функцій професійних працівників управління.

Автоматизовані інформаційні системи сприятимуть створенню інфраструктури і сектору послуг, здатних підтримувати економіку. Недостатнє їх формування полягає в тому, що вони використовуються, головним чином, для поліпшення діяльності адміністративних систем, але не спрямовані на вирішення творчих завдань, які забезпечують їхні найбільші потенційні можливості. Однак зростання ролі автоматизованих інформаційних систем зовсім не означає, що будуть усунені людські методи аналізу і прийняття управлінських рішень: оцінка інформації, вибір альтернатив, неоднозначність процедур дослідження, використання модельних і цифрових форм. Вони збережуть своє значення і надалі, але будуть збагачені і посилені завдяки тим можливостям, які відкриває інформаційна система [4, с. 92-109].

Спираючись на програмно-апаратні засоби автоматизації процесів інформаційного обміну, на методи математичного моделювання, автоматизована система обліку дозволяє значною мірою впорядкувати рух інформаційних потоків усередині підприємства, знизити загальну трудомісткість управлінської діяльності, істотно підвищити інформативність, обґрунтованість і своєчасність прийняття управлінських рішень.

Побудова інтегрованої автоматизованої системи обліку, яка б об'єднувала всі інформаційні процеси і процедури, здатна істотно підвищити загальний рівень керованості, сформувати найбільш повну картину організаційно-технологічного й інформаційно-аналітичного стану підприємств. Це, у свою чергу, матиме безпосередній позитивний вплив на рівень здійснення всіх без винятку управлінських операцій й надасть можливість у повному обсязі контролювати всю роботу підприємства на будь-який момент із необхідним ступенем деталізування.

Таким засобом для вирішення проблем в управлінському обліку є обліково-аналітична система з урахуванням «важкої» ERP- системи типу SAP R/3, Oracle Applications, BAAN IV, яка дозволяє прискорити процедури прийняття рішень: відкриває перед користувачами потужні можливості з отримання, зберігання, пошуку та аналізу інформації про усі процеси на підприємстві. Зокрема, за допомогою SAP R/3 стає можливим спростити ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, установах та організаціях будь-якої сфери діяльності: аерокосмічна, обробна, автомобільна, гірничо-видобувна промисловість, банківська сфера, високі технології та електроніка, вища освіта та наукові дослідження, державний сектор, залізнична галузь, охорона здоров'я, логістичні послуги, машинобудування, нафтова та газова промисловість, оборона та національна безпека, торгівля, зв'язок, професійні послуги, ЗМІ, страховий бізнес, фармацевтика та біотехнології, хімічна промисловість, енергетика та сфера ЖКГ [6].

Система SAP R/3 складається з набору прикладних модулів, які підтримують різні бізнес-процеси компанії та інтегровані між собою в масштабі реального часу. Компонентами ERP SAP R/3, які супроводжують ведення бухгалтерського та управлінського обліку є модулі «Фінанси» (FI) та «Управлінський облік і звітність» (CO) відповідно. Різниця між модулями полягає у тому, що облік в них ведеться на різних рівнях: у «Фінансах» – на рівні балансової одиниці, тобто юридичної особи, а в «Управлінському обліку

і звітності» – на рівні об'єктів контролінгу. Це пояснюється різницею між природою управлінського та фінансового обліку. Проте, саме управлінський облік визначає, збирає, вимірює, класифікує та повідомляє інформацію, яка буде корисною для внутрішніх користувачів у процесах планування, контролю та прийняття рішень.

Отримувати і аналізувати управлінську звітність можна з допомогою системи з урахуванням OLAP –технології. Основоположниками реляційного підходу до побудови баз даних є Едгар Кодд з партнерами, які у 1993 році опублікували статтю «Забезпечення OLAP (оперативної аналітичної обробки для користувачів – аналітиків)». Термін OLAP означає не тільки багатомірний погляд на дані з боку кінцевого користувача, але й багатомірне подання даних у цільовій БД. Саме з цим пов'язана поява самостійних термінів «Реляційний OLAP» і «Багатомірний OLAP». Програмні засоби OLAP – це інструмент оперативного аналізу даних, що знаходяться в сховищі. Головною особливістю є те, що ці засоби орієнтовані на використання не фахівцем в області інформаційних технологій, а професіоналом у прикладній області керування – менеджером відділу, департаменту, керування, і, нарешті, директором.

Отже, на сучасному етапі розвитку економіки автоматизація обліку відіграє важливу роль як на підприємстві, так і в економіці в цілому, адже підвищується продуктивність праці, скорочуються витрати для отримання необхідної інформації, надається більша ефективність передачі даних та їх більша точність і достовірність. Тому обов'язковим складовим елементом в системі заходів, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємств є автоматизація системи бухгалтерського обліку, що дає можливість економити підприємству свій час та кошти, а головне своєчасно приймати ефективні управлінські рішення.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40-IV від 4 липня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36 (з наступними змінами й доповненнями).
2. Волков О. І. Інноваційний розвиток промисловості України / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін. – К.: КНТ, 2006. – Наука й економіка / 2016, № 1(41). – 648 с.
3. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку: наук. вид. / С. В. Івахненко. – Житомир, 2009. – 241 с.
4. Мних Є. В. Організація автоматизованих робочих місць облікового персоналу / Є. В. Мних, Є. І. Цікало, Р. М. Бунь. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2004. – 167 с.
5. Муравський В. Документування в умовах повної автоматизації обліку / В. Муравський // Бухгалтерський облік і аудит – 2008. – № 5. – С. 48-52.
6. Застосування модулю «Управлінський облік і звітність» (CO) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua>
7. OLAP – технології [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://studopedia.eu/8_54574_OLAP-tehnologii.html